

Varde Kommune

Status på midlertidige boliger, plejeboliger og daghjemspadser

Indholdsfortegnelse:

Baggrund	s. 3
1. Indledning	s. 4
2. Nuværende struktur og kapacitet på midlertidige -, plejeboliger og daghjemspadser	s. 4
<i>Tabel 1: Oversigt over Varde Kommunes plejecentre</i>	s. 4
3. Antallet af yngre beboere på plejecentre	s. 5
3.1 Borgere < 60 år	s. 5
<i>Tabel 2: Antal borgere < 60 år på plejecentre i Varde Kommune</i>	s. 6
3.2 Borgere mellem 61-70 år	s. 6
<i>Tabel 3: Antal borgere mellem 61-70 år på plejecentre i Varde Kommune</i>	s. 6
4. Antallet af demente	s. 7
<i>Tabel 4: Antal demente på plejecentre i Varde Kommune</i>	s. 7
<i>Tabel 5: Sammenligning med Esbjerg, Vejen og Ringkøbing-Skjern Kommune</i>	s. 8
5. Plejebolighyppigheden ift. de +85 årige	s. 8
<i>Tabel 6: Plejebolighyppighed ift. de +85 årige</i>	s. 9
6. Gennemsnitlige opholdstid på plejeboliger	s. 9
7. Dækningsgrad i 2013	s. 9
<i>Tabel 7: Dækningsgrader i de tre områder</i>	s. 9
8. Fremskrivning til 2025 af behovet for plejeboliger i de tre områder Øst, Midt og Vest i Varde Kommune	s. 10
<i>Tabel 8: Uændret antal plejeboliger</i>	s. 10

8.1 Uændret dækningsgrad	s. 11
<i>Tabel 9: Behov for plejeboliger ved uændret dækningsgrad</i>	s. 11
8.2 Faldende dækningsgrad	s. 12
<i>Tabel 10: Behov for plejeboliger ved faldende dækningsgrad</i>	s. 12
<i>Tabel 11: Behov for antal plejeboliger ved uændret dækningsgrad og ved et fald i dækningsgrad på 10 % i 2025</i>	s. 14
9. Frivillige	s. 15
10. Midlertidige boliger	s. 15
<i>Tabel 12: Fordeling af borgere på de fire kategorier af midlertidige boliger i de tre områder og i hele Varde Kommune</i>	s.16
<i>Tabel 13: Områdernes procentvise andel af borgere på midlertidige pladser i Varde Kommune sammenholdt med andelen af det samlede antal midlertidige pladser i Varde Kommune</i>	s. 17
<i>Tabel 14: Sammenligning af antallet midlertidige boliger og antal borgere +85 år</i>	s. 17
11. Bariatriske borgere	s. 18
12. Opsamling	s. 18

Baggrund

Baggrunden for denne analyse af midlertidige boliger, plejeboliger og daghjemspadser i Varde Kommune er nedenstående tabel, der er en oversigt over antal ledige boliger/pladser samt venteliste hertil i december 2012. Tabellen indikerer, at der er et behov for at afdække området nærmere, herunder undersøge status på antallet af boliger og pladser samt den fremadrettede udvikling.

Af tabellen fremgår det, at der var 3 ledige midlertidige boliger, og 2 borgere på venteliste. I forhold til plejeboliger var der 17 ledige boliger, og 27 borgere på venteliste. Årsagen til at der var ledige boliger samtidig med en venteliste skyldes primært, at borgerne ønskede ophold på plejecentre, hvor der ikke var ledige boliger.

Der var 7 ledige demensboliger, alle beliggende på Vinkelvejcentret i Ølgod.

Der var i alt 83 fuldtids-daghjemspadser, hvoraf 13 var demensdaghjem. De fleste daghjembrugere er ikke i daghjem alle ugens 5 dage, hvorfor der er væsentligt flere borgere, der har en daghjemspads. De 3 borgere, der var på venteliste, havde allerede en daghjemspads, men ønskede flere ugedage. Der var derfor 9 fuldtids-daghjemspadser ledige.

Antal ledige boliger samt venteliste til midlertidige boliger, plejeboliger og daghjem i Varde Kommune i december 2012

	Antal i alt	Heraf ledige	Venteliste
Midlertidige boliger(heraf 3 på demensafsnit)	49	3	2
Plejeboliger, almindelige	350	17	27
Herudover demenspladser	62	7	5
Daghjemspadser	83	9	3
Heraf demensdaghjem	13	2	3

1. Indledning

Som et led i at sikre at Varde Kommune har tilstrækkeligt med velegnede midlertidige boliger, plejeboliger og daghjemspadser, så borgere kan få dækket deres visiterede støtte- og plejebenhov, er nedenstående analysearbejde lavet. Rapporten belyser det aktuelle behov for boliger på ældreområdet i Varde Kommune samt behovet for boliger frem til 2025. Rapporten er udarbejdet på grundlag af prognoser for befolkningens udvikling og behovet for midlertidige -, plejeboliger og daghjemspadser i de kommende år, frem til 2025. Desuden peges der på mulige geografiske placeringer af fremtidens midlertidige -, plejeboliger og daghjemspadser i relation til befolkningsprognosen.

Analysen tager udgangspunkt i den "gamle" områdeopdeling for hjemmeplejen i Varde Kommune med udgangspunkt i de tre områder:

- Område Øst:
 - Ølgod Aktivitetscenter, Vinkelvejscenteret, Ansager, Sognelunden og Helle Plejecenter.
- Område Midt:
 - Carolineparken og Lyngparken
- Område Vest:
 - Blaabjerg Pleje og Aktivitetscenter, Møllegården, Poghøj, Skovhøj og Tistruplund.

2. Nuværende struktur og kapacitet på midlertidige -, plejeboliger og daghjemspadser

Varde Kommune har i alt 12 plejecentre, heraf drives Blaabjerg Pleje og Aktivitetscenter af Danske Diakonhjem, og Skovhøj og Vinkelvejcentret er demenscentre. Derudover har Lyngparken et demensafsnit.

Tabel 1 udgør en oversigt over antallet af midlertidige -, plejeboliger og daghjemspadser i Varde Kommune og deres geografiske placering.

Tabel 1: Januar 2013: Oversigt over Varde Kommunes plejecentre.

Område	Plejeboliger	Midlertidige boliger	Demenspladser	Daghjemspadser	Demens-Daghjemspadser
Øst:					
Ølgod Aktivitetscenter	37	8		15 (*19 i 2013)	
Vinkelvejcentret		1 (demens)	32		4
Sognelunden	25				
Ansager	25				
Helle Plejecenter	37	8		14	
I alt	124	17	32	29	4
Midt:					

Carolineparken	61 (*55 løbende)	14 (*20 løbende)		18	
Alternative plejehjem	10	4			
Lyngparken	60	3	18		8
I alt	131	21	18	18	8
Vest:					
Poghøj	25	5		10	
Skovhøj		2 (demens)	12		1
Møllegården	21				
Tistruplund	23 (*24 i 2013)	4 (*0 i 2013)		4 (*0 i 2013)	
Blaabjerg Pleje og Aktivitetscenter (Diakon)	38	4		10	
I alt	107	15	12	24	1
Varde Kommune I alt	362 (*357)	53 (*55)	62	71 (*71)	13

Faste pladser i alt: 362+62= 424

*Fordeling af antallet af plejeboliger, midlertidige- og daghjemspadser på plejecentrene i Varde Kommune efter afslutning af diverse til- og ombygninger i løbet af 2013 og 2014.

Udvalget for Social og Sundhed godkendte i 2009 oplægget til en fremtidig struktur for de midlertidige boliger, herunder at der i Varde Kommune skal være 51 midlertidige boliger, men med opmærksomhed omkring, at behovet kan være stigende. At Varde Kommune i løbet af 2014 vil have 55 midlertidige boliger er fint i tråd med beslutningen og udviklingen på området.

3. Antallet af yngre beboere på plejecentre

3.1 Borgere < 60 år:

Udover at det i nogle tilfælde kan være særligt udfordrende for plejepersonalet at pleje yngre beboere på plejecentre, kan det være svært at være den yngre beboer på plejecentret. Yngre beboere kan have andre behov og problemstillinger end de beboere, der "normalt" bor på plejecentre. Det er derfor væsentligt at få et overblik over, hvor mange yngre beboere, der bor på plejecentre i Varde Kommune (*tabel 2 og tabel 3*), og følge udviklingen efterfølgende. Dermed opnås et kvalificeret bud på, hvor stor udfordringen er, og relevante tiltag kan iværksættes for at skabe de bedste fysiske, psykiske og sociale rammer for både plejepersonalet og de yngre beboere.

I januar 2013 er der 21 yngre beboere (<60 år) på plejecentrene, svarende til 5 %

Den geografiske fordeling er følgende:

Tabel 2: Januar 2013: Antal borgere < 60 år på plejecentre i Varde Kommune.

Område	Antal
Øst:	
Aktivitetscenter	2
Vinkelvejscenter	0
Ansager	1
Sognelunden	0
Helle Plejecenter	2
I alt	5
Midt:	
Carolineparken	2
Lyngparken	7
I alt	9
Vest:	
Møllegården	1
Poghøj	0
Skovhøj	0
Tistruplund	0
Blaabjerg Pleje- og Aktivitetscenter	6
I alt	7
Varde Kommune i alt	21

Lyngparken og Blaabjerg Pleje- og Aktivitetscenter er de to plejecentre i Varde Kommune, der har flest beboere < 60 år hhv. 7 og 6, svarende til at der bor beboere < 60 år i hhv. 10 % og 16 % af plejeboligerne. De 7 beboere på plejecentret Lyngparken flytter til det Alternative plejehjem. Derved er det relativt få beboere < 60 år, der bor på almindelige plejecentre i Varde Kommune.

3.2 Borgere mellem 61-70 år:

I januar 2013 er der 25 beboere mellem 61-70 år, svarende til 6 %, på plejecentre i Varde Kommune.

Den geografiske fordeling er følgende:

Tabel 3: Januar 2013: Antal borgere mellem 61-70 år på plejecentre i Varde Kommune.

Område	Antal
Øst:	
Aktivitetscenter	1
Vinkelvejscenter	1
Ansager	2
Sognelunden	0
Helle Plejecenter	2
I alt	6
Midt:	
Carolineparken	4

Lyngparken	1
I alt	6
Vest:	
Møllegården	2
Poghøj	5
Skovhøj	2
Tistruplund	1
Blaabjerg Pleje- og Aktivitetscenter	3
I alt	13
Varde Kommune i alt	25

4. Antallet af demente borgere

Nationalt Videnscenter for Demens oplyser, at der i Varde Kommune i 2011 er ca. 830 borgere med demens, og at dette tal vil være steget til 1540 borgere i 2040. Det svarer til en stigning på ca. 3 % årligt, eller at ca. 24 flere borgere i Varde Kommune hvert år vil få diagnosen demens. Da der i fremtiden vil være en stigning af yngre demente borgere < 65 år, vil Varde Kommune fremadrettet følge udviklingen af yngre beboere på plejecentre for at kunne skabe de bedste rammer for denne kategori af borgere og klæde plejepersonalet på til at kunne klare opgaven på bedstevis.

Antal demente borgere i Varde Kommune i 2013: ca. 878

Tabel 4: Februar 2013: Antal demente på plejecentre i Varde Kommune:

Område	Antal
Øst:	
Aktivitetscenter	0
Vinkelvejscenter	32
Ansager	1
Søgnelunden	5
Helle Plejecenter	19
I alt	57
Midt:	
Carolineparken	19
Lyngparken	51, heraf 18 på demenspladser
I alt	70
Vest:	
Møllegården	1
Poghøj	11
Skovhøj	12
Tistruplund	3
Blaabjerg Pleje- og Aktivitetscenter	13
I alt	40
Varde Kommune I alt	167

Antallet af boliger og daghjemsplasser til demente med særlige behov og demente med svær demens er i dag hhv. 62 og 13 (jf. tabel 1). Det betyder, at andelen af faste boliger til demente i dag udgør 15,1 % af den samlede boligmasse, og andelen af demensdaghjemsplasser udgør 15,5 % af det samlede antal daghjemsplasser i kommunen. En manuel optælling af beboernes mapper på kommunens plejecentre i 2013 viser imidlertid, at det reelle antal beboere, der er diagnosticeret demente, er langt større. Andel af demente på plejecentrene udgør således i dag 39,9 %, men vurderes at stige hvis samtlige beboere blev udredt for demens sygdomme.

En fremskrivning af forekomsten af demens i Varde Kommune (jf. Demensstrategien 2013-2017) viser, at antallet af demente stiger fra ca. 878 i 2013 til ca. 1166 personer i 2025 svarende til en stigning på 32,8 % eller 288 personer. Da andelen af demente ifølge ovennævnte prognoser vil være stærkt stigende i de kommende år, må det forventes, at andelen af demente med særlige behov og svær demens fremover vil udgøre en endnu større andel af beboerne på kommunens plejecentre.

I 2012 blev der i Varde Kommune søgt 20 værgemål (boligindstilling med værgesbeskikkelse jf. servicelovens §129 stk.2). Heraf blev syv borgere anvist til særlig boform, mens 13 borgere blev anvist til almen plejebolig. Hvis en borger med svær demens ikke er udadreagerende, kan vedkommende bo i en almen plejebolig. Da det kan tage op til tre måneder at få godkendt en ansøgning om værgemål, er der risiko for, at flere borgere strander på de midlertidige boliger, og opholdsperioden i disse bliver derfor længere end tiltænkt.

I maj 2013 er der 4 ledige demenspladser på Vinkelvejcenteret og 1 ledig plads på Skovhøj. Samtidig er der i alt 3 borgere på venteliste til en demensplads fordelt på Lyngparken, Skovhøj og Vinkelvejcenteret. Der afventes værgemål til borgerne, der er på venteliste til Skovhøj og Vinkelvejcenteret.

Ved at sammenholde Varde Kommune med Vejen, Esbjerg og Ringkøbing-Skjern Kommune fremgår det af tabel 6, at Varde Kommune har flere demenspladser ift. antallet af borgere over 85 år.

Tabel 5: Februar 2013: Sammenligning med Esbjerg, Vejen og Ringkøbing-Skjern Kommune:

Kommune	Demenspladser	Demensdaghjem	Borgere + 85-årige (Prognose 2013)	Dækningsgrad (faste boliger)
Ringkøbing-Skjern Kommune	64	13	1327	4,8 %
Esbjerg Kommune	80	Ca. 8	2085	3,8 %
Vejen Kommune	46	19	913	5 %
Varde Kommune	62	13	1124	5,5 %

5. Plejebolighyppigheden ift. de +85 årige

I det følgende defineres målgruppen for en plejebolig som borgere på +85 år eller derover. I praksis kan der forekomme afvigelser herfra, idet et begrænset antal borgere under 85 år med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne bor i en plejebolig (jf. tabel 1 og tabel 2), ligesom langt fra samtlige +85 årige har behov for en plejebolig.

Tabel 6: Januar 2013: Plejebolighyppighed ift. de + 85 årige.

Område	Antal borgere, der er +85 år	Antal borgere, der er +85 år og på plejecenter	Plejebolighyppigheden
Varde Kommune	1124	198	5,7 %
Øst	400	79	5,1 %
Midt	351	53	6,6 %
Vest	376	60	5,6 %

Plejebolighyppigheden er størst i område Midt (6,6 %).

6. Gennemsnitlige opholdstid på plejeboliger

Den gennemsnitlige opholdstid på plejeboliger i Varde Kommune er afdækket med udgangspunkt i den gennemsnitlige opholdstid for beboere, der døde i 2012 på plejecentrene. Beregningen er lavet ud fra udtræk fra omsorgssystemet og tjek i cpr. registret.

Beboerne har i gennemsnit boet 894 dage i plejeboligerne, svarende til 2,45 år.

7. Dækningsgrad i 2013

I 2013 er der 424 plejeboliger til rådighed til de 1124 borgere, der er +85 årige. Det svarer til, at 37,7 % af de + 85 årige i Varde Kommune kan få tildelt en plejebolig, også benævnt dækningsgraden.

Tabel 7: Januar 2013: Dækningsgrader i de tre områder:

	Varde Kommune	Område Vest	Område Midt	Område Øst
Antal borgere 85+	1124	373	353	400
Antal plejeboliger	424	119	149	153
Dækningsgrad (faste boliger)	37,7 %	31,9 %	42,2 %	38,3 %
Antal plejeboliger ved dækningsgrad på 37,7 %	424	141	133	151

Af ovenstående tabel ses at dækningsgraden er lavere i Område Vest end i de to andre områder.

Den sidste række i tabellen viser antallet af plejeboliger i de tre områder, hvis dækningsgraden og dermed serviceniveauet skal være ens for hele kommunen. I Område Vest mangler der således 22 boliger, mens der i Område Midt og Område Øst hhv. er 16 og 2 boliger for meget.

Fra december 2012 til februar 2013 blev 31 borgere optaget på venteliste til en plejebolig i Varde Kommune, heraf fik 15 tildelt en bolig indenfor en måned, og 1 borger fik anvist en anden bolig end ønsket. Ifølge Bekendtgørelsen om plejehjem og beskyttede boliger skal borgere, der ønsker at blive optaget på garantiventelisten tilbydes én bolig senest to måneder efter optagelse på ventelisten. I Varde Kommune er der kun 1-2 borgere, der ønsker dette årligt. Derfor er ventetiden meget forskellig for de øvrige borgere, der vælger hvilket plejecenter, de ønsker anvist bolig til.

Ud af de 31 borgere har 16 borgere, svarende til 52 %, ønsket en plejebolig i område Vest, 6 borgere, svarende til 19 % ønsket en plejebolig i område Midt og 9 borgere, svarende til 29 %, ønsket en plejebolig i område Øst som første prioritet.

Hvis antallet af borgere, der ønsker en plejebolig fremadrettet vil være markant større i område Vest, harmonerer dette ikke med, at området har den laveste dækningsgrad.

8. Fremskrivning til 2025 af behovet for plejeboliger i de tre områder Øst, Midt og Vest i Varde Kommune

Det fremgår af Varde Kommunes befolkningsprognose, at der vil ske en vækst i antallet af +85 årige i perioden 2013 til 2025, fra 1124 borgere til 1505 borgere + 85 årige, det svarer til en stigning på 33 %.

Nedenstående tabel giver et billede af, at hvis antallet af plejeboliger i de tre områder forbliver konstant indtil 2025, samtidig med at antallet af +85 årige er stærk stigende, vil dækningsgraderne falde markant.

Tabel 8: Januar 2013: Uændret antal plejeboliger.

Hele Varde Kommune	2013	2015	2020	2025	Ændring i %
85+	1124	1.178	1.317	1.505	33 %
Antal plejeboliger	424	424	424	424	0 %
Dækningsgrad %	37,7	35,9	32,2	28,2	25 %

Område Vest	2013	2015	2020	2025	Ændring i %
85+	373	391	441	513	38 %
Antal plejeboliger	119	119	119	119	0 %
Dækningsgrad %	31,9	30,4	27,0	23,2	27 %

Område Øst	2013	2015	2020	2025	Ændring i %
85+	400	420	438	481	20 %

Antal plejeboliger	153	153	153	153	0 %
Dækningsgrad %	38,3	36,4	35	31,8	17 %

Område Midt	2013	2015	2020	2025	Ændring i %
85+	353	366	438	511	45 %
Antal plejeboliger	149	149	149	149	0 %
Dækningsgrad %	42,2	40,7	34	29,2	31 %

Den demografiske fremskrivning af befolkningstallet viser, at der i alle dele af kommunen sker en vækst i antallet af ældre i perioden frem til 2025. Den største stigning sker i område Midt, hvor antallet af +85 årige stiger med 160 borgere, svarende til 45 %, samtidig falder dækningsgraden fra 42,2 % til 29,2 % svarende til et fald på 31 %.

I område Vest stiger antallet af +85 årige med 38 %, og i område Øst stiger antallet med 20 %.

I det følgende vil behovet for plejeboliger først blive beregnet ud fra en uændret dækningsgrad og dernæst en ændret dækningsgrad:

8.1 Uændret dækningsgrad:

Tabel 9: Januar 2013: Behov for plejeboliger ved uændret dækningsgrad:

Hele Varde Kommune	2013	2015	2020	2025
85+	1.124	1.178	1.317	1.505
Antal plejeboliger ved uændret dækningsgrad (37,7 %)	424	444	497	567

Område Vest	2013	2015	2020	2025
85+	373	391	441	513
Antal plejeboliger ved uændret dækningsgrad (31,9 %)	119	125	141	164

Område Øst	2013	2015	2020	2025
85+	400	420	438	481
Antal plejeboliger ved uændret dækningsgrad (38,3 %)	153	161	167	184

Område Midt	2013	2015	2020	2025
85+	351	366	438	511
Antal plejeboliger ved uændret dækningsgrad (42,2%)	149	155	185	216

Udgangspunktet for denne model er en direkte fremskrivning af den nuværende dækningsgrad. Fremskrivningen forudsætter at andelen af ældre, der i fremtiden vil efterspørge en plejebolig, forbliver den samme som i dag, og som en konsekvens heraf vil behovet for plejeboliger stige proportionalt med stigningen i antallet af ældre.

Under forudsætning af at dækningsgraden for plejeboliger skal være konstant, vil behovet for plejeboliger stige fra 424 i 2013 til 567 i 2025 i Varde Kommune (jf. tabel 9).

For at imødekomme denne udvikling vil det være nødvendigt med 143 flere plejeboliger i Varde Kommune med følgende geografiske fordeling:

- 45 plejeboliger i Vest
- 31 plejeboliger i Øst
- 67 plejeboliger i Midt.

8.2 Faldende dækningsgrad

Statens Institut for Folkesundhed peger imidlertid på, at gennemsnitslevealderen siden 1987 er steget for både mænd og kvinder. Endvidere peges på, at borgere over 60 år generelt lever længere end tidligere uden nedsat funktionsevne. Generelt set har nye ældregenerationer bedre helbred og er mindre nedslidte end tidligere. Der er med andre ord udsigt til et længere liv med flere år i egen bolig og færre leveår med nedsat funktionsevne, hvilket sandsynligvis betyder, at fremtidens ældre ikke får det samme behov for pleje og hjælp som hidtil¹. Hvor stort dette fald i efterspørgslen vil blive, er svært at forudsige. I tabellen nedenfor estimeres behovet for plejeboliger indtil 2025 under forudsætning af, at efterspørgslen falder med hhv. 5, 10 eller 15 %.

Tabel 10: Behov for plejeboliger ved faldende dækningsgrad.

	2015	2020	2025	Antal flere plejeboliger i 2025 end 2013
Hele Varde Kommune				
85+	1.178	1.317	1.505	
Antal plejeboliger ved et fald i	422	472	539	

¹ Rapport: Ældrebefolkningens sundhedstilstand i Danmark 2012, Sundhedsstyrelsen.

dækningsgraden på 5 % (35,8 %)				115
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 10 % (33,9 %)	399	447	510	86
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 15 % (32 %)	377	421	482	58

	2015	2020	2025	Antal flere plejeboliger i 2025 end 2013
Område Vest				
85+	391	441	513	
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 5 % (30,3 %)	129	134	155	36
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 10 % (28,7 %)	112	127	147	28
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 15 % (27,1 %)	106	120	139	20

	2015	2020	2025	Antal flere plejeboliger i 2025 end 2013
Område Øst				
85+	420	438	481	
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 5 % (36,4 %)	153	159	175	22
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 10 % (34,5 %)	145	151	166	14
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 15 % (33 %)	139	145	159	7

Område Midt	2015	2020	2025	
-------------	------	------	------	--

				Antal flere plejeboliger i 2025 end 2013
85+	366	438	511	
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 5 % (40 %)	146	175	204	55
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 10 % (38 %)	139	166	193	44
Antal plejeboliger ved et fald i dækningsgraden på 15 % (35,9 %)	131	157	184	35

For alle tre områder gør det sig gældende, at der fremover vil være et stigende behov for plejeboliger grundet den demografiske udvikling. Ovenstående tabel indikerer, at behovet for en plejebolig ved en faldende dækningsgrad på 5, 10 eller 15 %, vil være størst i Område Midt.

Tabel 11: Behov for antal plejeboliger ved uændret dækningsgrad og ved et fald i dækningsgrad på 10 % i 2025.

Område	Antal flere plejeboliger ved uændret dækningsgrad	Antal flere plejeboliger ved et fald i dækningsgrad med 10 %
Varde Kommune	143	86
Vest	45	28
Øst	31	14
Midt	67	44

At det netop er et fald i dækningsgraden på 10 %, der sammenholdes med den uændrede dækningsgrad skyldes blot, at 10 % er middelværdien at de tre.

Af tabel 11 fremgår det, at der i Varde Kommune er behov for 143 flere antal plejeboliger i 2025 ved uændret dækningsgrad, og 86 flere plejeboliger hvis dækningsgraden falder med 10 %. Der er således behov for 57 (39,9 %) færre nye plejeboliger i Varde Kommune i 2025, hvis dækningsgraden falder med 10 % end, hvis den forbliver uændret.

I løbet af 2014 vil det blive muligt at følge borgernes prioriterede ønsker ift. plejeboliger og daghjem, da registreringen systematiseres.

9. Frivillige

Borgerne i Varde Kommune kan benytte sig af flere forskellige tilbud om aflastning, herunder midlertidige boliger, daghjemsplasser og frivillige. I Varde og Ølgod er Aflastningstjenesten, der består af frivillige medarbejdere. Aflastningstjenesten støtter gratis pårørende eller andre, der passer syge eller døende i eget hjem, så de har mulighed for at pleje sig selv. Desuden fungerer de frivillige som reservepårørende for enlige demente, sindslidende og handicappede, der ikke har noget netværk blandt familie og venner. Det er væsentligt at pointere, at tjenesten fungerer som supplement og erstatter derfor ikke den professionelle pleje og omsorg.

Udover Aflastningstjenesten kan borgerne i Varde Kommune henvende sig til Ældresagen, der også tilbyder aflastning af pårørende. Derudover er Varde Kommune og Røde Kors i Ølgod i færd med at udarbejde en samarbejdsaftale vedrørende Røde Kors's tilbud om vågetjeneste.

Aflastningstjenesten Varde dækker primært Varde, Oksbøl og Janderup mens Aflastningstjenesten Ølgod primært dækker Ølgod området og Ældresagen Nr. Nebel og området svarende til tidligere Helle Kommune.

På nuværende tidspunkt føres der ikke registrering over hvilke borgere i hvilke områder, der benytter sig af tilbuddet, hvorfor det er vanskeligt at kunne sige noget om dette.

10. Midlertidige boliger

Formålet med midlertidige boliger er at give borgerne tryghed for, at de hurtigt kan modtage den nødvendige hjælp og pleje. Derudover har de midlertidige boliger et sundhedsfremmende og forebyggende sigte og understøtter borgernes mestringsevne, mulighed for at blive længst muligt i eget hjem og bevare det sociale netværk. Boligerne skal endvidere medvirke til at minimere unødvendige indlæggelser/genindlæggelser og sikre hensigtsmæssige og veltilrettelagte udskrivelser fra sygehuset.

I Varde Kommune er plejecentrenes midlertidige boliger inddelt i fire kategorier. Hvilken type midlertidig bolig den enkelte borger tilbydes, afhænger af borgerens behov eller problemstilling.

1. Aflastning døgnoophold/aflastning:
 - a. Der kan visiteres aflastningsophold af typisk 1-3 ugers varighed. Aflastningsophold kan visiteres med fast interval fx 1 dag ugentlig og hver 4. weekend eller 3 dage hver 3. uge, hvor borgeren har et stort plejebehov og opfylder kriterierne for tildeling af plejebolig.
2. Træning:
 - a. Intensiv genoptræningsophold, som ikke kan varetages i hjemmet eller andre midlertidige pladser.
3. Afklarende ophold:
 - a. At udrede og vurdere de fremtidige muligheder – fysisk, psykisk og socialt med henblik på afklaring af fremtidig boform.
4. Akut ophold:
 - a. Det skal være afklaret, at borgeren ikke kan forblive i egen bolig trods maksimal hjælp og tilsyn. Akut ophold kan ikke tilbydes, hvor sygehusindlæggelse skønnes nødvendigt.

Udover de fire ovenstående kategorier af midlertidige boliger er der tre midlertidige flydende demensboliger i kommunens tre demenscentre: Lyngparken, Skovhøj og Vinkelvejcentret. Det betyder, at en fast bolig kan ændres til en midlertidig bolig, hvis Visitationen finder, at der er særlige forhold, der skal tages hensyn til.

I 2009 besluttede Udvalget for Social og Ældre en ny struktur for midlertidige boliger, der havde til hensigt at samle kommunens midlertidige boliger på færre plejecentre, og dermed skabe større og mere bæredygtige enheder.

Tabel 12: Fordeling af borgere på de fire kategorier af midlertidige boliger i de tre områder og hele Varde Kommune.

Tal fra december 2012, januar og februar 2013

		Aflastende	Akut	Træning	Afklarende	I alt
Område Øst:						
Ølgod Aktivitetscenter		5		21	1	27
Helle plejecenter		16			12	28
Område Øst	I alt	21		21	13	55
Område Midt						
Lyngparken		4			6	10
Carolineparken		12	3	31	13	59
Område Midt	I alt	16	3	31	19	69
Område Vest						
Poghøj		7	3		5	15
Blaabjerg Pleje og aktivitetscenter		7	4		9	20
Tistruplund		6	1		9	15
Skovhøj		4			6	10
Område Vest	I alt	24	8		29	61
Varde Kommune	I alt	61	11	52	61	185

Der har således været 185 borgere på kommunens 53 midlertidige boliger i en tre måneders periode.

Ud fra tabellen har område Vest haft flest borgere på midlertidige, afklarende og akut ophold i perioden på tre måneder. Mens område Midt har haft flest borgere på aflastende ophold.

Af de to plejecentre, Carolineparken og Ølgod aktivitetscenter, der har træningsophold, har Carolineparken haft flest borgere på træningsophold.

Ved at sammenholde den procentvise andel af borgere på midlertidige pladser i hvert af de tre område med områdets andel af det samlede antal midlertidige boliger i Varde Kommune opnås et billede af om den aktuelle fordeling af antallet af midlertidige boliger i Varde Kommune er den mest hensigtsmæssige:

Tabel 13: Områdernes procentvise andel af borgere på midlertidige pladser i Varde Kommune sammenholdt med andelen af det samlede antal midlertidige pladser i Varde Kommune

Område	Procentvis andel af borgere på midlertidige pladser i Varde Kommune	Andel af det samlede antal midlertidige boliger i Varde Kommune	Antal midlertidige boliger
Øst	29,7 %	34,7 %	17
Midt	37,3 %	34,7 %	21
Vest	33,0 %	30,6 %	15

Beregningerne viser, at der ikke er store udsving, men hvis de tre områder skal have præcis samme standard, kan antallet af midlertidige boliger i Øst reduceres og øges i Midt og Vest. På nuværende tidspunkt stiger antallet af midlertidige boliger allerede i Midt, da Carolineparken er i færd med at omlægge otte plejeboliger til midlertidige boliger i takt med at de bliver ledige.

For at kunne følge udviklingen på de midlertidige boliger fremadrettet, vil registreringen af fordelingen af borgere på de fire kategorier forsøges systematiseret.

I et forsøg på at skabe et billede af om kommunens antal af midlertidige boliger er passende sammenlignes antallet med Esbjerg og Vejen Kommune.

Tabel 14: Sammenligning af antallet midlertidige boliger og antal borgere +85 år.

	Midlertidige boliger	Borgere + 85-årige (Prognose 2013)	Dækningsgrad
Esbjerg Kommune	78	2085	3,7 %
Vejen Kommune	32	913	3,5 %
Varde Kommune	49	1124	4,4 %

Af tabellen fremgår det, at antallet borgere + 85 årige, der kan komme på en midlertidige bolig i Varde Kommune er højere end de to andre kommuner. Det kan være en indikator på at Varde Kommune er gearet til udviklingen i det danske sundhedsvæsen.

For at gøre systemet mere fleksibelt i de tilfælde Sygeplejen står i en akutsituation kunne det overvejes om ledige plejeboliger i fremtiden skal kunne benyttes som midlertidige boliger?

Da midlertidige boliger kan fungerer som fødekanal til plejecentrene kan der rejses spørgsmål, om der skal være midlertidige boliger andre steder i kommunen fx i Ansager, Tistruplund, Møllegården eller Sognelunden?

Der vil blive nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde et oplæg på de to ovennævnte problemstillinger.

11. Bariatriske borgere

Som i resten af samfundet er der også på ældreområdet en stigning i antallet af svært overvægtige borgere - borgere med BMI>35 benævnes bariatriske borgere. At der i fremtiden er en stigende hyppighed i antallet af bariatriske borgere på plejecentre har betydning for de krav, der stilles til de fysiske rammer, sikkerheden og arbejdsmiljøet. Virksomhedsleder ved Hjælpemiddeldepotet er i færd med at undersøge i hvilke boliger, det er muligt at opfylde pladskravene i forbindelse med bariatriske borgere, for at kunne imødekomme udfordringer og tilbyde disse beboere en egnet bolig. Planen er at der skal udarbejdes en oversigt, der beskriver om der på nuværende tidspunkt er den fornødne plads på plejecentre, der opfylder APV krav, og hvordan det ser ud fremadrettet?

12. Opsamling

Med udgangspunkt i den "gamle" områdeopdeling for hjemmeplejen i Varde Kommune - de tre områder Øst, Midt og Vest samt befolkningsprognoserne, belyser rapporten det aktuelle og fremtidige behov for pleje- og midlertidige boliger på ældreområdet i Varde Kommune. Fremadrettet vil der blive opsamlet flere data om daghjemspadser i Varde Kommune, for også at kunne følge udviklingen af dette område.

Der ligger forskellige udfordringer både i det at være yngre beboere på et plejecenter, men også i det at skulle pleje en yngre beboer. Rapporten viser, at der i januar 2013 er 21 yngre beboere (<60 år), svarende til 5 %, og 25 beboere mellem 61-70 år, svarende til 6 % på plejecentrene i kommunen. Ved at iværksætte forskellige tiltag, som bl.a. det Alternative plejehjem, skabes der mere optimale rammer for både plejepersonalet og de yngre beboere.

Ifølge prognoser på demensområdet vil der være en stærk stigning i antallet af demente i de kommende år, hvorfor det må forventes, at andelen af demente med særlige behov og svær demens fremover vil udgøre en endnu større andel af beboerne på kommunens plejecentre. Derfor bør det overvejes, om der skal etableres flere demenspladser og demensdaghjem. Herved kan plejepersonalet specialiseres, og aktiviteter kan tilrettelægges med udgangspunkt i målgruppen.

Den demografiske fremskrivning af befolkningstallet viser, at der i alle dele af kommunen sker en vækst i antallet af ældre i perioden frem til 2025. Den største stigning sker i område Midt, hvor antallet af +85 årige stiger med 160 borgere, svarende til 45 %, samtidig falder dækningsgraden fra 38 % til 28 %, hvis antallet af plejeboliger er uændret.

I en tre måneders periode, december 2012 til februar 2013, blev 31 borgere optaget på venteliste til en plejebolig i Varde Kommune, heraf fik 15 tildelt en bolig indenfor en måned, og 1 borger fik anvist en anden bolig end ønsket. 52 % af borgerne ønskede som første prioritet en plejebolig i Vest, hvorimod 19 % ønskede en plejebolig i Midt og 29 % i Øst. Hvis denne prioritering fortsætter, harmonerer det ikke med, at område Vest har den laveste dækningsgrad.

Under forudsætning af at dækningsgraden for plejeboliger er konstant, vil der være behov for 143 flere plejeboliger i 2025 i Varde Kommune. Hvis dækningsgraden i stedet falder med 10 %, vil der kun være behov for 86 flere plejeboliger. For at placeringen af fremtidige plejeboliger understøtter udviklingen i de

tre områder, bør der tages hensyn til, hvor efterspørgslen ifølge befolkningsprognosen vil være fremover. Desuden er det væsentligt at medtænke forhold som de kommende ældres helbred samt boligpræferencer.

Af rapporten fremgår det, at hvis de tre områder skal have samme standard ift. de midlertidige boliger, kan omfordelingen bestå i at øge antallet i Midt og Vest samtidig med at antallet reduceres i Øst. Dette passer godt med udviklingen på Carolineparken hvor otte plejeboliger i takt med at de bliver ledige omlægges til midlertidige boliger. For at gøre systemet mere fleksibelt i de tilfælde Sygeplejen står i en akutsituation overvejes muligheden for at ledige plejeboliger i fremtiden kan benyttes som midlertidige boliger. Da de midlertidige boliger i flere tilfælde fungerer som fødekanal til plejecentrene, ønsker nogle af de plejecentre, der, på nuværende tidspunkt, har få eller ingen midlertidige boliger, at få flere. Ønsket strider mod tanken bag centraliseringen af de midlertidige boliger på færre plejecentre. Formålet var, at sikre borgerne høj faglighed, passende hurtig og målrettet kompetent udredning/pleje/træning med henblik på såvel den bedste som en varig løsning for borgeren. Desuden skal det medtænkes, at der i fremtiden kan blive et øget pres på de midlertidige boliger som følge af, at borgere udskrives hurtigere fra sygehusene. Af økonomiske hensyn kan kommunen være interesseret i længere forløb i de midlertidige boliger med et rehabiliterende sigte, da dette formentligt vil resultere i færre indlæggelser. En sådan indsats kræver også særlige personalekompetencer.